

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓)  
รายวิชา SP ๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ห้องเรียน	วัดไชยชุมพลชนะสงคราม ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	SP ๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑ (Pali Grammar I)
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระมหาแว่นสัน พุทฺธสีโล
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑ / ๒๕๖๓
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม กาญจนบุรี
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓

## หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

### ๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้รู้ความเป็นมาและพัฒนาการของภาษาบาลี มีการนำหลักไวยากรณ์ไปใช้ในการแต่งและแปลภาษาบาลี โดยสามารถใช้ไวยากรณ์ภาษาบาลีเป็นหลักในการศึกษาภาษาบาลีได้อย่างถูกต้อง

### วัตถุประสงค์

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

๑. รู้และเข้าใจความหมาย ลักษณะเฉพาะ ความสำคัญและคุณประโยชน์ของภาษาบาลีได้
๒. อธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ภาษาบาลีได้
๓. ถ่ายทอดความรู้เรื่องหลักไวยากรณ์ภาษาบาลีให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๔. อธิบายความต่างกันระหว่างภาษาบาลีกับภาษาอื่น ๆ ได้
๕. ตระหนักถึงคุณค่าของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาบันทึกคัมภีร์พระพุทธศาสนา

### ๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

## หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

### ๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี อักษรวิธี สมัญญาภิธาน สอนธิ วจิวภาค อพยยศัพท์ อาชยาต กิตก์ สมาส และศัพท์ิต ได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในการสามารถอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

### ๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

### ๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์ หรือบอร์ดภาควิชาบาลีและสันสกฤต
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

## หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

<p><b>๑. คุณธรรม จริยธรรม</b></p>
<p><b>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา</b></p> <p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาภาษาบาลี โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต</li> <li>(๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม</li> <li>(๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ</li> <li>(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</li> <li>(๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม</li> </ol>
<p><b>๑.๒ วิธีการสอน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- บรรยายถึงความสำคัญของภาษาบาลี</li> <li>- ให้ทำแบบฝึกหัด</li> <li>- ทำรายงานตามที่กำหนด</li> </ul>
<p><b>๑.๓ วิธีการประเมินผล</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา</li> <li>- มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม</li> <li>- ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา</li> <li>- ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย</li> </ul>
<p><b>๒. ความรู้</b></p>
<p><b>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</b></p> <p>ความรู้ เข้าใจ และสามารถถ่ายทอดความรู้ในด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ภาษาบาลี พร้อมกับการนำความรู้ไปแปลหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในวรรณคดีบาลี</p>
<p><b>๒.๒ วิธีการสอน</b></p> <p>บรรยาย การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ และโครงงาน Problem base learning และ Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p><b>๒.๓ วิธีการประเมินผล</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี</li> <li>- นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</li> <li>- วิเคราะห์กรณีศึกษา</li> </ul>
<p><b>๓. ทักษะทางปัญญา</b></p>
<p><b>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</b></p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางประวัติพระพุทธศาสนาและหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา</p>

<p><b>๓.๒ วิธีการสอน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การมอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน และนำเสนอผลการศึกษา</li> <li>- อภิปรายกลุ่ม</li> <li>- วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่มีบทบาทสำคัญตามที่ปรากฏในวรรณคดีบาลี</li> <li>- การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติ</li> </ul>
<p><b>๓.๓ วิธีการประเมินผล</b></p> <p>สอบกลางภาคและสอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่เป็นหลักทฤษฎี และมีการวิเคราะห์และความเข้าใจในหลักบาลีไวยากรณ์ และสามารถนำความรู้ความเข้าใจในภาษาบาลีมาใช้ได้อย่างถูกต้อง</p>
<p><b>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</b></p>
<p><b>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน</li> <li>- พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม</li> <li>- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา</li> </ul>
<p><b>๔.๒ วิธีการสอน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา</li> <li>- มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรืออ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา</li> <li>- การนำเสนอรายงาน</li> </ul>
<p><b>๔.๓ วิธีการประเมินผล</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด</li> <li>- รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม</li> <li>- รายงานการศึกษาด้วยตนเอง</li> </ul>
<p><b>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</b></p>
<p><b>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน</li> <li>- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา</li> <li>- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต</li> <li>- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ</li> <li>- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม</li> </ul> <p><b>๕.๒ วิธีการสอน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</li> </ul>

## หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

### ๑. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	<b>แนะนำแผนการสอน</b> - คำอธิบายรายวิชา - วัตถุประสงค์รายวิชา - กิจกรรมการเรียนการสอน - วิธีการประเมินผล - งานมอบหมาย	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๒	<b>อักขระวิธี</b> - สมัญญานุกรณ - อักขระ - สระ - พยัญชนะ - ฐาน / กรณ	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๓	<b>สนธิ</b> - สระสนธิ - พยัญชนะสนธิ - นิคหิตสนธิ	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๔	<b>วจีวิภาค</b> - นามนาม - คุณนาม - สัพพนาม	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๕	- ลิงค์ - วจนะ - วิภัติ	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๖	- อายตนิบาต - การันต์ - แจกศัพท์สัพพนาม	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๗	- กติปยศัพท์ - มโนคณะ - สังขยา	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล
๘	<b>สอบกลางภาค</b>	๒		พระมหาแว่นสัน พุทธสีโล

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๙	<ul style="list-style-type: none"> <li>- อาชญาต</li> <li>- วิภัติติ</li> <li>- กาล</li> <li>- ธาตุ</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๐	<b>วาทก</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- กัตตวาทก</li> <li>- กัมมวาทก</li> <li>- ภาววาทก</li> <li>- เหตุกัตตวาทก</li> <li>- เหตุกัมมวาทก</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๑	<b>กิตก</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- นามกิตก</li> <li>- กิริยากิตก</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๒	<b>สมาส</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สมาส ๖ อย่าง</li> <li>- สมาสท้อง</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๓	<b>ตัทธิต</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ตัทธิต ๓ อย่าง</li> <li>- ตัทธิตนอกแบบ ๒ อย่าง</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๔	<b>บาลีไวยากรณ์กับการแปลมครเป็นไทย</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ลำดับการแปลบาลี</li> <li>- การแปลบาลีในปัจจุบัน</li> <li>- ประโยคแบบ ๒๐ ประโยค</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๕	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สรุปรเนื้อหา</li> <li>- อภิปราย</li> </ul>	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาแวณสัน พุทธสีโล
๑๖	<b>สอบปลายภาค</b>	๒		พระมหาแวณสัน พุทธสีโล

## ๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๑๐% ๖๐%
๒	วิเคราะห์ ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน การอ่านและสรุปความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

### หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p><b>๑. เอกสารและตำราหลัก</b>            จรูญ วรรณกสิณานนท์, ดร., <b>บาลียุคใหม่ เรียนง่ายกว่าเดิม</b>, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พุทธลีลา พ.ศ. ๒๕๔๙.            พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), <b>หลักการแปลไทยเป็นมคธสำหรับชั้นประโยค ป.ธ. ๔-๕</b>, กรุงเทพมหานคร :            โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, พ.ศ. ๒๕๔๑.            เวทย์ วรัญญู, <b>แบบเรียนบาลีไวยากรณ์สมบูรณ์เล่ม ๑</b>, กรุงเทพมหานคร : หจก.ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.            สยามหลวงแปนกบาลี, <b>เรื่องสอบบาลี</b>, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, อาหารการพิมพ์, ๒๕๓๖,            ๒๕๓๘, ๒๕๔๙.            พระมหาประสิทธิ์ สิริปัญญา, <b>แต่งและแปลบาลี</b>, โรงพิมพ์นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๐.            พระสังฆรักษ์ชิตมหาสามิเถระ, <b>คัมภีร์วุดโตทัย</b>, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๒๙.</p>
<p><b>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</b>            - หนังสือบาลีไวยากรณ์ (พระมหาวัชชัย กลยาโณ, ป.ธ.๙)</p>
<p><b>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</b>            เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, คัมภีร์อภิธานปิปปิกกา และคัมภีร์อื่น ๆ            ที่เกี่ยวข้อง, คำอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี</p>

### หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p><b>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</b>            การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ ดังนี้            - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา            - ใบงานประเมินประสิทธิผลวัตถุประสงค์รายวิชา            - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน            - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน            - ขอเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต</p>
<p><b>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</b>            ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้            - แบบสอบถามประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโดยนิสิต            - การสังเกตการสอนจากผู้ร่วมทีมการสอน</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผลการสอบ</li> <li>- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้</li> </ul>
<p><b>๓. การปรับปรุงการสอน</b></p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- แจกผลการประเมินการสอนโดยนิสิตให้ผู้สอนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน</li> <li>- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน</li> <li>- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน</li> </ul>
<p><b>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</b></p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามนิสิต การตรวจงานมอบหมายของนิสิต และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร</li> <li>- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ ใบงาน รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม</li> </ul>
<p><b>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</b></p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔</li> <li>- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์</li> <li>- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนและระดมสมองพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</li> </ul>